

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.11.2008
KOM(2008) 791 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Køreplan for maritim fysisk planlægning: Opstilling af fælles principper i EU

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Køreplan for maritim fysisk planlægning: Opstilling af fælles principper i EU

1. INDLEDNING

Den 10. oktober 2007 vedtog Europa-Kommissionen en blåbog med forslag til en integreret EU-havpolitik¹ samt en detaljeret handlingsplan.² Det Europæiske Råd godkendte den integrerede havpolitik og handlingsplanen den 14. december 2007.

Maritim fysisk planlægning (MFP)³ er et centralt instrument for den integrerede havpolitik. Den hjælper de offentlige myndigheder og interesserede parter med at samordne deres foranstaltninger og optimerer anvendelsen af havarealerne til gavn for den økonomiske udvikling og havmiljøet. Denne meddelelse tager sigte på at gøre det lettere for medlemsstaterne at udvikle MFP og tilskynde til, at den implementeres på nationalt plan og på EU-plan.⁴ Den fastlægger en række centrale principper for MFP og forsøger ved hjælp af en debat at tilskynde til, at der udvikles en fælles tilgang blandt medlemsstaterne.

2. BAGGRUND

2.1. Hvorfor maritim fysisk planlægning?

Den stadig større aktivitet på Europas have fører til konkurrence mellem sektormæssige interesser, såsom skibsfart og søtransport, offshoreenergi, havneudvikling, fiskeri og akvakultur samt miljømæssige interesser.

Klimaændringer, især den stigende vandstand i havene, forsurening, stigende vandtemperaturer og hyppigheden af ekstreme vejrforhold, vil sandsynligvis forårsage en ændring i de økonomiske aktiviteter i havområderne og ændre de marine økosystemer. MFP kan i høj grad dæmpe virkningerne heraf ved at fremme en effektiv anvendelse af havarealer og vedvarende energi og ved at bidrage til en omkostningseffektiv tilpasning til virkningerne af klimaændringer i havområder og kystfarvande.

MFP er et redskab for bedre beslutningstagning. Den udgør en ramme, som kan benyttes til at forlige konkurrerende menneskelige aktiviteter og styre deres indvirkning på havmiljøet. Dens mål er at afbalancere sektormæssige interesser og

¹ KOM(2007) 575.

² SEK(2007) 1278.

³ Udtrykket **maritim fysisk planlægning** vil blive benyttet i hele dokumentet, selv om der er en tilbøjelighed til, at forskellige udtryk anvendes synonymt i almindelig praksis, f.eks. af medlemsstaterne. Udtrykket maritim fysisk planlægning foretrækkes for marin fysisk planlægning for at understrege processens holistiske, tværsektorielle tilgang.

⁴ Meddelelsen er i overensstemmelse med afsnit 3.2 i blåbogen.

opnå en bæredygtig anvendelse af havets ressourcer i overensstemmelse med strategien for bæredygtig udvikling i EU.⁵

MFP bør være baseret på de særlige træk ved de enkelte havregioner og subregioner. Den er en **proces**, som består i dataindsamling, høring af interesserede parter og udarbejdelse af en plan ved hjælp af input fra deltagerne samt efterfølgende gennemførelse, håndhævelse, evaluering og revision.

2.2. Fordelene ved en europæisk tilgang

Gennemførelsen af MFP er medlemsstaternes ansvar. Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, men foranstaltninger på EU-plan kan medføre stor merværdi.

Brugen af MFP vil gøre EU's maritime økonomi mere konkurrencedygtig og fremme vækst og beskæftigelse i overensstemmelse med Lissabondagsordenen. Den maritime økonomi er vigtig for Europa, idet den tegner sig for ca. fem millioner arbejdspladser.⁶ Mellem 3 % og 5 % af Europas bruttonationalprodukt (BNP) anslås at blive genereret af maritime erhverv og tjenesteydelser,⁷ hvoraf nogle har et stort vækstpotentiale. En stabil planlægningsramme, der giver retssikkerhed og forudsigelighed, vil fremme investeringer i sådanne sektorer, der omfatter udvikling af offshore energi, skibsfart og søtransport, udvikling af havne, eftersøgning af olie og gas samt akvakultur, hvorved Europa vil blive bedre i stand til at tiltrække udenlandske investeringer.

Sektormæssige tilgange til brug af maritime ressourcer resulterer i en opsplittet politikplanlægning. Dette lægger begrænsninger på de maritime aktiviteter, hvilket reducerer deres vækstpotentiale og svækker de offentlige instansers muligheder for at beskytte havmiljøet. Gennem fælles udarbejdelse af MFP opstår der en ramme for samordning af de sektorielle tilgange. Herved øges effektiviteten og sammenhængen i EU's og de enkelte landes politikker, hvilket reducerer de økonomiske **omkostninger ved manglende samordning**.⁸

Maritime aktiviteter har en **grænseoverskridende dimension**. Nationale beslutninger har indvirkning på tilgrænsende lande. Medlemsstater, som har samme tilgang til forvaltningen af havarealer i samme havområde, vil have lettere ved at tackle disse udfordringer. EU's rolle består i at fremme en fælles tilgang blandt medlemsstaterne, hvori der tages hensyn til grænseoverskridende virkninger.

Hvad angår **det indre marked** bliver det muligt at forenkle tilladelsessystemerne og nedbringe omkostningerne ved de regulerende og administrative procedurer takket være den gennemsigtige og pålidelige planlægningsramme, som MFP udgør.

Havet er et **komplekst økosystem**, som går på tværs af administrative grænser. I forbindelse med en afbalanceret langsigtet forvaltning skal der tages hensyn til hele

⁵ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/>

⁶ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/study_employment_en.html

⁷ Dette omfatter ikke værdien af råvarer såsom olie, gas eller fisk.
http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/pdf/com_2006_0275_en_part2.pdf.

⁸ Her kommer formentlig en henvisning til retningslinjerne for udviklingen af havne, som i øjeblikket udarbejdes af GD ENV og GD TREN.

økosystemet og de faktorer, der er afgørende for dette. Planlægningen skal tage sigte på at beskytte og forbedre havmiljøet. Samarbejdet om MFP på EU-plan udgør et velegnet forum, hvor medlemsstaterne kan drøfte og udvikle en holistisk tilgang til forvaltningen af maritime aktiviteter i overensstemmelse med økosystemernes behov.

2.3. Hvordan skal dette mål nås?

Denne meddelelse indeholder de vigtigste punkter for en drøftelse af MFP på EU-plan. Den giver oplysninger om:

- eksisterende tilgange til MFP i medlemsstaterne og andre internationale eksempler, herunder erfaringer fra EU-projekter, især INTERREG og forskningsrammeprogrammer (kapitel 3)
- internationale instrumenter og EU-instrumenter, som har indvirkning på MFP (kapitel 4).

På grundlag af disse eksempler beskriver meddelelsen en række centrale principper for MFP (kapitel 5) som grundlaget for en bred drøftelse af en fælles tilgang til MFP i EU.

3. GENERELLE PLANLÆGNINGSTILGANGE OG PROJEKTER

MFP er en forholdsvis ny proces. Et stigende antal medlemsstater benytter den eller forbereder sig på at benytte den, og gennem forskellige EU-projekter er der ved at blive udarbejdet en række værktøjer og kriterier for MFP.

3.1. Eksisterende tilgange til maritim fysisk planlægning

Det Forenede Kongerige har udarbejdet et forslag til "Marine Bill" som en overordnet lovgivningsmæssig ramme, hvorved der indføres et maritimt planlægningssystem for alle britiske farvande.⁹ Skotland har udarbejdet et forslag til "Marine Bill" med henblik på forvaltning af landets havområder.¹⁰ Begge lovforslag rummer en ny administrativ struktur (Marine Management Organisation), som skal forenkle tilladelses- og licensprocedurerne. I Sverige vil der i begyndelsen af 2009 blive vedtaget et lignende lovforslag. Det, som disse lovforslag har til fælles, er en integreret tilgang til den nationale havpolitik, herunder brugen af MFP.

I Portugal forsøger den nationale strategi for havene (2006) at integrere sektorielle politikker og at definere principper for MFP og integreret kystzoneplanlægning (ICZM). I 2007 blev der nedsat et tværministerielt udvalg for havanliggender.

Tyskland har udvidet sin lov om landsplanlægning og dermed de føderale beføjelser over MFP til den eksklusive økonomiske zone (EEZ). Denne udvidelse var foranlediget af udviklingen af sektoren for offshore vindenergi. Den nylig udarbejdede fysiske planlægning på det maritime område dækker alle tre dimensioner af MFP (overflade, vandsøjle og havbund) og identificerer zoner for

⁹ <http://www.defra.gov.uk/marine/legislation/index.htm>.
¹⁰ www.scotland.gov.uk/marinebill.

specifikke maritime aktiviteter. Planerne træder i kraft med vedtagelsen af et dekret. I øjeblikket er der ikke planlagt nogen evalueringsproces.¹¹

Belgien benytter zoneinddeling inden for en overordnet plan til at fordele havarealet til bestemte maritime formål. Drivkræfterne er udvinding af sand og grus samt offshorevindenergi. I en anden planlægningsfase vil der blive udpeget zoner til beskyttede havområder (NATURA 2000-netværket). Planen giver mulighed for, at der kan udstedes tilladelser og licenser til en given type aktivitet udelukkende inden for de udpegede zoner og på betingelse af, at der sker en regelmæssig overvågning og evaluering.¹²

Polen regulerer den fysiske planlægning i havområder gennem loven om Republikken Polens havområder og maritim forvaltning. Inden for rammerne af Interreg IIIB er der for nylig gennemført et pilotprojekt om MFP i Puck-bugten, herunder en undersøgelse vedrørende fysisk planlægning i tilstødende landområder. Polen har til hensigt at ændre sin nationale lov om planlægning for at give planer for maritime områder retlig status og udvikle sådanne planer for alle polske farvande.¹³ Resultaterne af projektet anvendes til at vejlede regeringen i denne proces.

Nogle medlemsstater og andre europæiske lande har udarbejdet integrerede maritime forvaltningsplaner, der kan anvendes som retningslinjer i forbindelse med beslutninger vedrørende de pågældende havområder. Nederlandene har udarbejdet en integreret forvaltningsplan for Nordsøen 2015. Hovedbegrundelsen er behovet for at planlægge offshorevindenergi. Planen introducerer en integreret vurderingsramme for alle aktiviteter, der kræver en tilladelse. Der er udarbejdet kort over muligheder for maritime anvendelser, som er knyttet til faste områder, og som forventes at udvise den største vækst.¹⁴

Norge har udarbejdet en integreret forvaltningsplan for Barentshavet og havområdet ud for Lofoten. Den giver en ramme for bæredygtig udnyttelse af ressourcerne og for eksisterende og nye aktiviteter. Den tager højde for, at havmiljøets sårbarhed varierer med tiden og lægger vægt på betydningen af videnskabelig viden. Norge har til hensigt at udarbejde integrerede forvaltningsplaner for Norskehavet og den norske del af Nordsøen.¹⁵

Frankrig har indført *schéma de mise en valeur de la mer*¹⁶ for Thau-søen ved Middelhavet og Arcachon-bugten ved Atlanterhavet. Ordningen fokuserer på udvikling af kystområder, omfatter sådanne foranstaltninger som zoneinddeling af aktiviteter og identificerer områder for særlige maritime anvendelser. Frankrig er i øjeblikket ved at udarbejde en miljørammelov, som vil indeholde specifikke bestemmelser for forvaltningen af maritime aktiviteter.

¹¹ http://www.bsh.de/en/The_BSH/Notifications/Spatial_Planning_in_the_German_EEZ.jsp.

¹² <http://www.mumm.ac.be/EN/Management/Sea-based/index.php>.

¹³ <http://www.plancoast.eu/>.

¹⁴ <http://www.noordzee.org/nz/index.jsp>.

¹⁵ http://www.regjeringen.no/en/dep/md/Selected-topics/Svalbard_og_polaromradene/Integrated-Management-of-the-Barents-Sea.html?id=87148.

¹⁶ *Sea Enhancement Scheme (SES)* (plan for udnyttelse af havet).

Flere medlemsstater og regioner er begyndt at gennemføre ICZM-strategier, som kunne være af relevans for MFP. Heriblandt er regionen Emilia-Romagna i Italien, som under et INTERREG IIIB-projekt har udviklet en gennemførelsesstrategi for ICZM-principper.¹⁷ Slovenien deltager ligeledes i dette projekt og har vist interesse i at samarbejde med Italien og Kroatien om MFP.

Spanien vedtog i 2007 en strategi for kysternes bæredygtighed. De spanske regioner Asturien, Cantabrien og Andalusien har udarbejdet integrerede planer til forvaltning af deres kystområder. Spanien har desuden iværksat en undersøgelse om zoneinddeling af dets territorialfarvand med henblik på udnyttelse af offshorevindenergi.¹⁸

Canada har vedtaget en målrettet tilgang til forvaltningen af maritime aktiviteter, som indeholder retningslinjer for løsning af tværsektorielle konflikter. Australien er langt fremme med brugen af tredimensional maritim zoneinddeling og har inddraget en lang række interesserede parter i denne proces.

3.2. Projekter finansieret ved hjælp af europæiske midler

Gennem målsætningen for det europæiske territoriale samarbejde kan Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) yde støtte til projekter for fysisk planlægning, hvoraf flere er relevante for MFP.¹⁹ De omfatter kortlægning, fælles kriterier for MFP og tværnationale tilgange til forvaltning af udnyttelsen af havet.

Siden 1980'erne har EU's forskningsprogrammer støttet tværfaglig forskning i kyst- og havvidenskaber. Forskning i kysterosion og oversvømmelse, ICZM og tærskelværdier for marine økosystemer er særlig relevant. MESMA sætter fokus på overvågning og vurdering af områder, der er genstand for fysisk planlægning, og vil udvikle innovative metoder og integrerede planlægningstrategier. HERMES tager sigte på at få indblik i økosystemer langs Europas dybere havområder.²⁰

Inden for TEN-T-programmet kan der ydes støtte til prioriterede projekter og forberedende undersøgelser vedrørende "Motorveje til søs" gennem MARCO POLO II samt regionale fonde og F&U-fonde. I øjeblikket dækker projekter vedrørende "Motorveje til søs" Østersøen, Vesteuropa, det vestlige og østlige Middelhavsområde og Sortehavet. Programmet for grænseoverskridende samarbejde under det europæiske naboskabs- og partnerskabsinitiativ (ENPI) for perioden 2007-2013 vil kunne støtte projekter i støtteberettigede regioner ved Østersøen, Middelhavet og Sortehavet.²¹

¹⁷ <http://www.plancoast.eu/>.

¹⁸ <http://www.mityc.es/Electricidad/Seccion/InstalacionesEolicas/EstudioEstrategico/>.

¹⁹ F.eks. projekter finansieret af de tværnationale programmer for Østersøen, Nordsøen og Centraleuropa, Adriaterhavsområdet, Donauområdet og Sydøsteuropa (CADSES).

²⁰ www.eu-hermes.net

²¹ http://ec.europa.eu/world/enp/funding_en.htm

4. INTERNATIONALE INSTRUMENTER OG EU-INSTRUMENTER MED INDVIRKNING PÅ MARITIM FYSISK PLANLÆGNING

4.1. Internationale instrumenter

De Forenede Nationers Havretskonvention (UNCLOS)²² afbalancerer rettigheder og interesser hos f.eks. flagstater, kyststater og havnestater. Opdelingen af have og oceaner i maritime zoner er særdeles relevant, idet retsvirkningen af disse i nogle tilfælde er betinget af, at kyststaterne gør krav på dem.

Lige så vigtigt er princippet om fri sejlads, der garanteres under UNCLOS, og som er betinget af, at reglerne og standarderne for maritim sikkerhed og beskyttelse af havmiljøet overholdes.

Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) fastsætter internationalt anerkendte regler og standarder for skibsfart og søtransport, såsom trafikseparationsystemer. Protokollen til Londonkonventionen (2006) indfører forsigtighedsprincippet, som udgør en vigtig ændring i tilgangen til reguleringen af bortskaffelse af affald i havet.²³

4.2. EU-instrumenter

4.2.1. Miljølovgivning

Havstrategirammedirektivet²⁴ er den miljøpolitiske søjle i den integrerede havpolitik.²⁵ Direktivet kræver, at medlemsstaterne skal opnå en god miljøtilstand i havmiljøet senest i år 2020, anvende en økosystembaseret tilgang og sikre, at presset fra menneskelige aktiviteter er foreneligt med opnåelsen af en god miljøtilstand. Medlemsstaterne skal samarbejde, når de deler en havregion eller subregion og anvende eksisterende regionale strukturer til samarbejdsformål, herunder med tredjelande.

Havstrategirammedirektivet regulerer ikke direkte de maritime aktiviteter, men virkningen af disse skal tages i betragtning ved fastsættelsen af en god miljøtilstand. I bilag VI angives eksempler på mulige foranstaltninger, herunder rumlig og tidsmæssig fordelingskontrol og redskaber til koordineret forvaltning. Nogle medlemsstater har erklæret, at de vil anvende MFP til at gennemføre havstrategirammedirektivet (f.eks. UK).

Vandrammedirektivet²⁶ - med bestemmelser gældende for kystvande og overgangsvande – kræver, at medlemsstaterne skal offentliggøre vandområdeplaner senest i december 2009. Som følge heraf har medlemsstaterne oprettet vandorganisationer, som skal samarbejde om at sikre overholdelse af vandrammedirektivet for så vidt angår grænseoverskridende vandområdedistrikter.

²² Vedtaget i 1982, trådt i kraft i 1994. Det Europæiske Fællesskab og alle EU-medlemsstater er part i UNCLOS.

²³ http://www.imo.org/Conventions/contents.asp?topic_id=258&doc_id=681

²⁴ 2008/56/EC.

²⁵ Betragtning 3 i havstrategirammedirektivet.

²⁶ 2000/60 EC.

Habitatdirektivet og fugledirektivet (NATURA 2000)²⁷ kræver, at medlemsstaterne skal udpege og beskytte områder med henblik på bevaring af arter og naturtyper, som findes der. Udpegningen af kyst- og havområder er i gang, og det er nødvendigt med passende forvaltningsforanstaltninger. Ifølge habitatdirektivet skal der ske en vurdering af planer eller projekter, der kan påvirke en NATURA 2000-lokalitet væsentligt.

I direktivet om strategisk miljøvurdering (SMV)²⁸ foreskrives en miljøvurdering af visse planer og programmer, bestemmelser om høringer (herunder på tværs af grænserne), vurdering af alternativer og foranstaltninger til at undgå og/eller afbøde negative virkninger. I direktivet om vurdering af virkninger på miljøet fastsættes tilsvarende krav til projekter.²⁹

4.2.2. *Den fælles fiskeripolitik (FFP)*

FFP hører under EU's enekompetence. Et godt eksempel på integreret forvaltning af havarealer på tværs af sektorpolitikker er den beslutning (baseret på artikel 9 i grundforordningen for FFP)³⁰, som Kommissionen vedtog på anmodning af den nederlandske regering, der ønskede at beskytte et habitat på den nederlandske Nordsøkyst (Voordelta-området).³¹ Som følge af fiskeriets vekselvirkning med økosystemet og fiskebestandenes mobilitet vil en bæredygtig forvaltning af fiskeriet i EU's farvande nyde godt af en sammenhængende MFP.

Kommissionen har bebudet en meddelelse om en strategi for en bæredygtig udvikling af europæisk akvakultur. Den stadig større konkurrence om hav- og kystarealer samt vandkvaliteten er de vigtigste udfordringer for udviklingen af akvakultur. MFP kan give vejledning og pålidelige data med hensyn til lokaliseringen af aktiviteterne.

4.2.3. *Andre instrumenter*

EU's ICZM-henstilling³² indeholder fælles principper (herunder sammenhæng i den fysiske planlægning på tværs af grænsen mellem land og hav) og opfordrer medlemsstaterne til at udvikle ICZM-strategier. Medlemsstaterne tilskyndes desuden til at samarbejde med tilgrænsende tredjelande.

Kommissionen har vedtaget en meddelelse om offshorevindenergi.³³ MFP kan bidrage til udviklingen af vedvarende offshoreenergikilder gennem tilvejebringelse af en stabil lovgivningsmæssig ramme.

²⁷ 79/409/EØF, EFT L 103 af 25.04.1979 (fugledirektivet) og 92/43/EØF, EFT L 206 af 22.07.1992 (habitatdirektivet).

²⁸ 2001/42/EF, EFT L 197.

²⁹ 97/11/EF, EFT L 73 af 14.03.1997 (om ændring af direktiv 85/337/EØF).

³⁰ Forordning (EF) nr. 2371/2002.

³¹ http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/management_resources/environment/natura_2000_en.htm:

³² GD MARE's og GD ENV's retningslinjer for fiskeriforanstaltninger i havområder under Natura 2000. 2002/413/EF, EFT L148.

³³ KOM(2008)736.

4.3. Regionale konventioner

Arbejdet under OSPAR-konventionen af 1992 tager udgangspunkt i økosystemet og er organiseret omkring seks strategier. OSPAR har tjent som platform for udveksling af oplysninger om MFP efter den femte Nordsøkonference³⁴ og spiller stadig denne rolle i forbindelse med strategien for biologisk diversitet og økosystemer.

Helsinkikommissionen (HELCOM) har arbejdet med beskyttelse af havmiljøet i Østersøen siden 1974. Af særlig relevans er HELCOM's handlingsplan for Østersøen, som blev vedtaget i 2007 sammen med rekommandation 28E/9 om udvikling af MFP-principper for Østersøområdet.

Middelhavet var det første område, for hvilket der blev vedtaget en handlingsplan (handlingsplanen for Middelhavet – MAP) i 1975 under FN's miljøprogram. MAP skal gennemføres gennem Barcelonakonventionen. Konventionens nylig vedtagne ICZM-protokol³⁵ kræver, at de kontraherende parter skal opstille en fælles ramme for integreret forvaltning af Middelhavets kystområder.

Bucharestkonventionen af 1992 tager sigte på at beskytte Sortehavets havmiljø. Der arbejdes i øjeblikket på en protokol og strategisk handlingsplan for ICZM.

5. CENTRALE PRINCIPPER, DER KAN UDLEDES AF ANVENDELSEN AF MARITIM FYSISK PLANLÆGNING

Af de foregående kapitler kan udledes følgende fælles principper af relevans for MFP i EU.

En bæredygtig forvaltning af havområder afhænger af det respektive økosystems tilstand. I overensstemmelse med den integrerede havpolitik er den økosystemorienterede tilgang et overordnet princip for MFP. Selv om aktiviteterne på land måske har en direkte indvirkning på havregionerne, styrer MFP kun maritime aktiviteter og aktiviteter i kystfarvande. Det geografiske anvendelsesområde for MFP vil være forskelligt alt efter de regionale forhold. Udviklingen af MFP skal tage hensyn til og om nødvendigt bidrage til gennemførelsen af flere relevante internationale instrumenter og EU-instrumenter, navnlig på miljøområdet. Gennemførelsen af havstrategirammedirektivet er af særlig betydning i denne forbindelse.

5.1. Anvendelse af MFP i henhold til område og aktivitetstype

Forvaltning af maritime områder inden for rammerne af MFP bør være baseret på typen af planlagte eller eksisterende aktiviteter og deres indvirkning på miljøet. En maritim fysisk plan skal ikke nødvendigvis dække et helt område (f.eks. en medlemsstats EEZ).

³⁴ Ministererklæring om beskyttelse af Nordsøen. Marts 2002, kapitel XI. Samarbejde om fysisk planlægning i Nordsøen.

³⁵ Undertegnet i Madrid den 21.01.2008.

I forbindelse med intensivt udnyttede eller særlig sårbare områder kan det være nødvendigt med en strengere maritim fysisk plan, mens almindelige forvaltningsprincipper formentlig er tilstrækkelige i områder med en mindre udnyttelsesgrad. Beslutningen om at vælge en strengere eller en mere fleksibel fremgangsmåde bør træffes på grundlag af en evalueringsproces.

MFP opererer med tre dimensioner, nemlig aktiviteter a) på havbunden, b) i vandsøjlen og c) ved overfladen. Dette giver mulighed for at anvende samme areal til forskellige formål. Tiden bør også tages i betragtning som en fjerde dimension, idet foreneligheden af anvendelser og "forvaltningsbehovet" i et bestemt maritimt område kan variere med tiden.

5.2. Fastsættelse af målsætninger til styring af MFP

MFP bør anvendes til at forvalte igangværende aktiviteter og give retningslinjer for den fremtidige udvikling i et havområde. En strategisk plan for den overordnede forvaltning af et bestemt havområde bør omfatte detaljerede målsætninger. Disse målsætninger bør give mulighed for mægling i tilfælde af modstridende sektorielle interesser.

5.3. Udarbejdelse af MFP på en gennemsigtig måde

Alle dokumenter og procedurer i relation til MFP skal være gennemsigtige. De enkelte etaper skal være let forståelige for offentligheden. Dette vil give alle berørte parter mulighed for at få fuld adgang til informationer og dermed sikre bedre forudsigelighed og større accept.

5.4. Deltagelse af de interesserede parter

For at sikre bred accept, tilslutning og støtte til gennemførelsen er det ligeledes vigtigt at involvere alle interesserede parter, herunder i kystområder, så tidligt som muligt i planlægningsprocessen. De interesserede parters deltagelse er desuden en kilde til viden, som i væsentlig grad kan øge kvaliteten af MFP.

5.5. Samordning inden for medlemsstaterne – forenkling af beslutningsprocesserne

MFP forenkler beslutningstagningen og fremskynder procedurerne for udstedelse af tilladelser, hvilket er til fordel for såvel brugerne af havet som de maritime investeringer. Samordnede og tværgående planer kræver en enkelt eller strømlinet anvendelsesproces, og der skal tages hensyn til de kumulative virkninger. Den interne samordning af maritime anliggender inden for medlemsstaterne, som foreslås i retningslinjerne for en integreret tilgang til havpolitikken³⁶, burde også være til fordel for gennemførelsen af MFP. Udviklingen i medlemsstaterne (f.eks. det britiske og skotske lovforslag om en havpolitik (Marine Bill)) viser, at de nationale myndigheder ønsker at høste disse fordele gennem oprettelse af et samordnende administrativt organ.

³⁶ KOM(2008) 395 endelig.

5.6. Sikring af retsvirkningen af den nationale MFP

MFP indebærer ikke, at fysisk planlægning på landjorden kopieres på havet, fordi den er tredimensional, og fordi det samme havområde kan rumme flere anvendelsesmuligheder, såfremt de er forenelige med hinanden. På samme måde som der i forbindelse med planlægningen på landjorden blev etableret en juridisk bindende ramme for forvaltningen af landområder, bør MFP imidlertid også være juridisk bindende, hvis den skal være effektiv. Herved opstår ligeledes spørgsmålet om den passende administrative ramme for MFP.

5.7. Grænseoverskridende samarbejde og høring

Det er nødvendigt med et samarbejde på tværs af grænserne for at sikre sammenhængen i planer, der berører forskellige økosystemer. Et sådant samarbejde vil føre til, at der udvikles fælles standarder og processer og øge den samlede kvalitet af MFP. Visse organisationer som f.eks. HELCOM har allerede indledt arbejdet hermed.

5.8. Inddragelse af overvågning og evaluering i planlægningsprocessen

MFP fungerer i et miljø, der er under konstant ændring. Den er baseret på data og informationer, der kan ændres med tiden. Planlægningsprocessen skal være tilstrækkelig fleksibel til at reagere på sådanne ændringer og give mulighed for at ændre planerne i rette tid. For at opfylde disse to krav bør en gennemsigtig regelmæssig overvågnings- og evalueringsmekanisme indgå som en del af MFP.

5.9. Opnåelse af sammenhæng mellem fysisk planlægning på landjorden og på havet – forbindelsen med ICZM

Det er en udfordring at opnå overensstemmelse mellem systemer for planlægning på landjorden (herunder kystområder) og planlægning på havet. Kystområder udgør "bindeledet" mellem udvikling på havet og på landjorden. Afvandingsområder eller landbaserede virkninger fra aktiviteter såsom landbrug og byvækst er relevante i forbindelse med MFP. Derfor skal fysisk planlægning på landjorden samordnes med MFP. De respektive tjenester bør samarbejde og inddrage de interesserede parter for at sikre sammenhængen.

5.10. En solid data- og videnbase

MFP skal være baseret på solide oplysninger og videnskabelig viden. Planlægningen skal følge udviklingen i vidensgrundlaget (tilpasningsorienteret forvaltning). Kommissionen har indført flere videnskabelige værktøjer og dataindsamlingsværktøjer, som kan bistå MFP i forbindelse hermed. Disse omfatter bl.a. et europæisk havobservations- og -datanetværk (EMODNET), en integreret database for maritime socioøkonomiske statistikker (udvikles i øjeblikket af ESTAT), det europæiske atlas over havene (skal foreligge i 2009) og den globale miljø- og sikkerhedsovervågning (Kopernikus).

6. KONKLUSIONER OG UDSIGTER

MFP er et vigtigt redskab for udviklingen af en integreret havpolitik i Europa. Denne meddelelse tager sigte på at skitsere de første skridt i retning af en fælles tilgang til MFP. Ved at fastlægge centrale principper ud fra igangværende praksis og eksisterende regler forsøger den at sætte gang i en drøftelse, som skal bidrage til at styre udviklingen af MFP i EU.

For at fremme denne drøftelse vil Europa-Kommissionen i begyndelsen af 2009 iværksætte et arbejdsprogram, som skal bestå af følgende etaper:

- afholdelse af en række på fire workshops i 2009. Disse workshops skal samle repræsentative interessegrupper fra alle relevante områder. De vil have til formål at drøfte de principper, der er foreslået i denne meddelelse
- afholdelse af pilotprojekter i 2009 med det formål at udvikle de aspekter af MFP, der vedrører det grænseoverskridende samarbejde
- udarbejdelse af en rapport, hvori der drages konklusioner på grundlag af resultaterne af de forskellige workshops og foreslås yderligere skridt og foranstaltninger til opfølgning heraf.

EU's integrerede havpolitik repræsenterer en innovativ tilgang til politikplanlægning. MFP er et af de redskaber, der kan anvendes til at fremme denne tilgang.